

[Lundberg.]

i Industri og Haandværk, ikke den mindste Haandsrækning til økonomisk og social Frihed og Retfærdighed for dem.

Det skulde være et Sporskifte, siger man. Et Sporskifte behøver jo ikke at have saa stor Betydning lige straks, og for saa vidt kan vi ikke indvende noget mod Titelen. Men dette, at man i Løbet af 25 Aar forsøger at indføre en 5 pCt.'s Grundskyld, deri maa man ikke lægge, at saa har man ogsaa taget sig af den samlede Arbejdsklasse og alle ufrne her i Landet. Det eneste Bidrag, Retsforbundet til Dato har givet Industriarbejderne i Retning af Frihed, er Tugthusloven. Andet har vi endnu ikke set, og der findes heller ikke andet heri. Jeg vil gerne forvare mig imod, at man skulde have løst det sociale Problem, fordi man løser et fornuftigt Skatteprincip.

De Midler, der skal komme ind, skriver Retsforbundet, skal anvendes til nødvendige Fællesforetagender, Opretholdelse af Orden, Samfærdselsveje, Sundhedsvæsen og Retsvæsen mellem Borgerne. Men hvad ligger der nu i Fællesforetagender f. Eks.? Det var rart at vide, hvad det er for Foretagender, vi skal bruge Penge til, for at vi ogsaa kan have en Mening om, hvor mange Penge vi skal bruge dertil. Saaledes synes jeg, der er visse Ting, der trænger til en nøjere Forklaring.

Naar man ser efter i Retsforbundets Program for at se, hvad det er, man mener med de forskellige Ting, ser man, at paa det sociale Omraade skal al offentlig Understøttelse og Forsorg bortfalde med Undtagelse af Forsorgen for abnorme Invalider, Krøblinge og lignende. Der staar ogsaa:

„Da det er Forældrenes og Hjemmernes Ret og Pligt at sørge for deres Børns Underhold, Opdragelse og Undervisning, kan det offentlige kun gribe ind, hvor Barnets Ret krænkes ved Vanrøgt.“

„Til det Retsværn og Landeværn, som Retsstaten maatte anse det for nødvendigt at opretholde, maa der kun hverves Frivillige.“

Det kan jo endda være saa nogenlunde det samme, om det skulde være frivillige eller ikke, det har jo ikke saa meget med det økonomiske at gøre. Men hvor meget Militærvæsen skal vi have? Jeg har været til flere Møder med Retsforbundets Kandidater, hvad jo sikkert ogsaa adskillige ærede Medlemmer har været, og jeg fik af en Kandidat ovre i en jydsk Kreds for nylig at vide, at der havde man for saa vidt intet Program; man kunde udmærket være

Militarist, og man kunde være Afrustningsmand; det var absolut ikke Hindringer for at være Medlem af Retsforbundet.

Derfor var det jo da rart nok at vide, hvad man har tænkt paa med Hensyn til Udgifterne til Militæret, til Landeværnet, som man kalder det, om det skal være efter de Konservatives Tankegang, eller man er enig med os; i alt Fald kan det ikke hjælpe, man siger, at vi skal bare have det nødvendige. Vi maa jo vide, hvor meget vi skal have, for ogsaa at kunne regne ud, om Pengene er der. Det er dog formentlig et Krav, man maa kunne stille.

Der siges ogsaa her, at det oprindelige Krav i 1902—03 om Grundskyldens Paaligning, som det blev rejst under Skattelovsdebatten forud for 1903, gik jo ogsaa ud paa, at Grundskylden skulde paalignes med 1/2 pCt. hvert 5te Aar, hver Gang en ny Vurdering havde fundet Sted.

„Det er let at se i Dag, hvad der havde været vundet baade for Staten som for Erhvervslivet, om dette var sket; men det skete ikke.“

Ja, naar man nu har saa mange Smaavenligheder til Socialdemokratiet, kunde det ærede Medlem jo ogsaa have føjet til, at det var den højtærede Undervisningsminister, som rejste denne Sag i 1902—03, og som krævede disse Linier fastlagt, fremfor at skrive, at siden 1913 har vi haft det paa Programmet. Jeg siger ikke, det er gjort med Villie, men det giver ikke noget godt Billede af Forholdene. Derfor maa jeg maaske have Lov til at pege paa, at det netop var den nuværende Undervisningsminister, som under Forhandlingerne i 1902—03 sammen med nu afdøde Sigvald Olsen stillede en Række Ændringsforslag ved anden Behandling, hvori man netop krævede, at man, naar man nu afløste Hartkornsskatten, saa i Stedet for at afløse den med en Ejendomsskyld samtidig gik over til en moderne Grundskyldslovgivning.

Det var det daværende Medlem Hr. Borgbjerg, som talte om at

„komme til en ren Jordskyld eller Grundværdiskat i Stedet for, hvad vi nu faar, der hverken er den rationelle Ejendomsskyld fra i Fjor eller en ren Grundskat, men den ærede Finansminister og Ordføreren finder begge, at det lader sig ikke gøre ved et Pennestrøg. Vi fastholder dog, at hvert femte Aar skal der finde en Vurdering Sted.“

— der var vist foreslaaet 10 Aar i Lands-tinget —

„og vi foreslaar i § 2, at Arealet vurderes særskilt. Vi opnaar derved at naa